

TING Å TENKE PÅ VED REKRUTTERING

Notat fra foredrag av SDSS Kjell-Henrik Hendrichs i Loge Svenør 12.12.2022.

Sosiologisk er vi felles med (5) andre organisasjoner med hensyn til rekruttering.

Sosiologi er en samfunnsvitenskap som studerer forutsetningene for, og oppkomsten av og samspillet mellom samfunnets ulike elementer. Mens andre samfunnsvitenskaper omhandler avgrensede sektorer av samfunnslivet som økonomi, politikk, eller pedagogikk, er sosiologien en generell samfunnsvitenskap. Den kan omtales som en vitenskap om sosiale systemer, enten det dreier seg om sosiale relasjoner og fellesskap mellom få, om sosiale bevegelser, organisasjoner eller om sosiale bevegelser, organisasjoner, institusjoner og hele samfunn.

Generelt kan sies at Norge har hatt et større organisasjonsomfang enn de fleste andre europeiske land, omtrent 5-6 ulike organisasjoner pr person, i motsetning til sør-Europa, som bare har hatt en-to. Generelt kan sies at omfanget av organisering var størst etter krigen og har de senere år vært synkende, også i Norge. Så dette gjelder ikke bare Odd Fellow Ordenen.

Odd Fellow er en organisasjon som har sitt utspring i den Industrielle revolusjon. Den oppsto trolig i 1730 i Sheffield i England. Det var et industriby-fenomen og oppsto som følge av enkeltpersoner som flyttet fra landsbygda til industribyene som hadde behov for et fellesskap. Trolig som følge av samtaler mellom kollegaer, personer med forsørgerbyrde som snakket sammen om hva de var redd for, redd for å bli arbeidsledig, redd for å miste jobben, redd for å dø etc. slik at familien kom ut i elendighet fordi de mistet forsørgeren osv. Derfor ble Odd Fellow Ordenen en ønsket organisasjon, et solidaritetsprosjekt (som NATO) og et ønsket solidarisk fellesskap. I 1900 var det 33 millioner mennesker i England, hvorav 11 millioner var medlemmer.

Vi regner USA, 1819 og Thomas Wildey som vårt opphav. Han emigrerte fra England og tok organisasjonen med seg.

På den tiden var det mye emigrasjon til USA og befolkningen der var på vei vest-over (prærievogner med hest eller okse) og hadde behov for fellesskap. Man så nytten av en organisasjon som medførte et fellesskap med mangfoldige personer på en kveld, noe som ville tatt 20 år å bygge, om det hele tatt.

I 1898, den 26.04 satt et Kollegium uten erfaring i Stavanger og etablerte Loge nr 1 Noreg. Denne logen «sovnet hen» i 1903.

I 1908 overtok Kristiania og det gikk langsomt oppover. De første 30-40 årene var ikke særlig glamorøs. Men krigen gjorde noe. I 1945 var det 2000 medlemmer. Nå, 60 år senere, er det 23.000 medlemmer.

Det ble status å være medlem, ikke minst med ringer, antrekk og regalia. Man snakket mindre om en verdibærende orden. Statusen var viktigere. I dag betyr status mindre og det verdibærende fellesskap mer.

Hvis vi mener Odd Fellow Ordenen er en verdibærende Orden, må vi fortelle hva Ordenen er.

Det er ikke en lukket Orden (alle kan bli medlem). Det er ikke en hemmelig Orden og det er ikke en avholdsloge. Ingenting ved Odd Fellow er hemmelig. I så fall kunne vi jo ikke si hva vi driver med.

Men hva skal vi si?

Vi må bruke retorikk og historikk.

Hva synes du om uvennskap?

Hva synes du om hat?

Hva synes du om løgn og bedrag?

Bruk eksistensielle spørsmål.

Hvem er jeg?

Hva gjør jeg?

De fleste vil ikke synes om slikt og det er noe av det vi prøver å forhindre.

Vi vil prøve å hindre uvennskap.

Hvordan gjør vi det? Ved å arbeide på oss selv.

Hva vi arbeider for og hva arbeider vi mot?

Hva slags holdninger er vi imot?

Ingen vil arbeide for uvennskap (Jfr. Nobel fredspris)

Bruke kontra-faktiske mål, hva er jeg imot?

Et kontra-faktisk utsagn er et hypotetisk hvis-så utsagn hvor man vet at det som sies i første ledd, ikke er tilfelle.
ETYMOLOGI Eksempler: «Hvis denne sukkerbiten var blitt lagt i vann, så hadde den oppløst seg» og
«Hvis Hitler ikke hadde angrepet Polen, så hadde ikke Storbritannia erklært krig i 1939». Slike utsagn er påstander om hvordan verden ville vært hvis fortiden hadde vært annerledes enn vi nå vet at den faktisk var.

Vi vil bli bedre og mer menneskekjærlige. Mitt oppdrag er å gjøre meg selv bedre.

Bedre enn meg selv.

Man kommer aldri til mål i arbeidet på seg selv.

Mer menneskekjærlige – et utopisk mål.

Vi kan ikke rekruttere som på 17- og 1800-tallet.

Det offentlige tar seg av den sosiale delen.

Vi kan ikke argumentere med sosial status eller ringer og insignier.

Vi må snakke til folk om at hos oss møter de Vennskap Kjærlighet og Sannhet, og i Leiren Barmhjertighet.

Selskapelighet skal vi også ha med. Selskapelig samvær.

God mat og godt drikke er viktig for et hyggelig fellesskap.

Rekruttering er ikke bare Kollegiets ansvar eller Nevnd for Styrkelse og Ekspansjons ansvar. Det er hele Logens ansvar. Det er et logeprojekt, ikke et Kollegieprosjekt.

Hele Logen skal rekruttere og hele Logen skal ta imot en ny bror.

Husk hva vi sier ved innvielse, Vær oss velkommen Bror. Det må ikke bare være ord.

Mottagelse av en ny bror i Logen er viktig.

Av og til er vi sure og gretne, en «drittsekk». Idealer i motsetning til realiteter. Vi må arbeide på oss selv for å bli bedre.

Se på avgangsundersøkelsen. Klikkvesen og utenforskap er de viktigste årsakene til at folk slutter etter kort tid.

Eksempelets makt er viktig. Sørg for at alle blir sett, prøv å snakke med alle, ta kontakt med nye.

Ikke bli selvopptatt og kom ikke med utidige korreksjoner men vennlig veiledning.

Bruk de rette ambassadører til å ta kontakt med nye. Vi mennesker har ulike egenskaper. Noen har medfødte evner til å kontakte andre og nye medlemmer. Rekrutter flere enn en ung samtidig.

Notat
Geir Aursnes
Storrepr

Sosiologi Historie

Selv om det i den vestlige kulturkrets har vært skrevet om samfunnet i mange hundre år (noen vil regne Platon som grunnleggende for generelle samfunnsteorier), regnes vanligvis Auguste Comtes arbeider i 1830-årene som et utgangspunkt for moderne sosiologi. Ellers er arbeidene til Herbert Spencer og Karl Marx viktige for det som etter hvert har utviklet seg til faglige tradisjoner for generelle samfunnsanalyser.

Mye av den tidlige sosiologien kom til å kretse om dynamikken og strukturen i de nye storby- og industrisamfunnene i Europa og Amerika, i kontrast til de sosiale relasjoner i tradisjonelle, lokalorienterte samfunn. Ferdinand Tönnies' beskrivelse av forskjellene mellom Gemeinschaft og Gesellschaft har i så måte vært mønsterdannende. Omkring 1900 var Max Weber og Émile Durkheim sentrale navn i sosiologien. Weber er kjent for sine studier av byråkrati og av vilkårene for politisk styring, og for sine bøker om sammenhengene mellom religion og økonomisk endring.

Émile Durkheim er mest kjent for sine studier av arbeidsdelingens virkning for forskjellige solidaritetsformer og av religionens sosiale funksjon. I tillegg står hans statistisk baserte påvisning av at land og regioner med relativt høy grad av familieoppløsning også hadde høyere selvmordsrater enn andre sentralt i hans verker.

Begreper som sosial integrasjon og anomie har siden kommet til å inngå i sosiologiens felles fortolkningsrammer.

1900-tallet

Faget sosiologi beveget seg på 1900-tallet gjennom mange teoritradisjoner og metodiske retninger. Metodisk har faget dels basert seg på kvantitative data og bruk av statistiske analyser for studier av sammenhenger mellom ulike forhold (variabler), dels på kvalitative analyser, med vekt på tolkninger av folks motiver og meningsdanning (særlig ved bruk av dybdeintervjuer), forståelse av sosiale situasjoner mer i detalj (ved bruk av observasjonsstudier), samt ulike former for dokumentstudier.

Noen sosiologer har fremhevet ulike grupper og institusjoners gjensidige og harmoniske utfylling av hverandre, andre har særlig konsentrert seg om konfliktene og motsetningene i samfunnet.

Noen har for det meste studert smågrupper, og brukt begreper som samhandling, normer, interaksjon og sosiale roller. Andre har arbeidet mer med makrostrukturer og brukt begreper knyttet til organisasjoner, klasser og institusjoner.

Det faglig særegne ved sosiologien er ikke studier av ett bestemt emneområde fra samfunnslivet, men visse synsmåter og systematiseringer som har vist seg fruktbare for systematiske sammenligninger mellom samfunn og innenfor samfunn, samt for teoriutvikling og mer generisk forståelse av fenomener.

Sosiologi Teoretiske retninger

Det har lenge stått strid om de teoretiske forklaringsrammene. Historisk har det vært konflikt mellom ulike retninger, blant annet

- evolusjonistiske retninger, med vekt på samfunns og organisasjoners utviklingsstadier,
- strukturalistiske retninger, med vekt på den spesifikke oppbygging av store og små «samfunn»,
- funksjonalistiske retninger, med vekt på sosiale subsystemers bidrag til helhetens tilpasning,
- interaksjonistiske retninger, med vekt på hvordan samfunn skapes nedenfra, gjennom interaksjon,
- sosialkonstruktivistiske retninger, med vekt på at erfaringer må forstås som formet av sosiale forhold.

Også i dag favner disiplinen ulike oppfatninger av hva som er de mest hensiktsmessige data, analysemåter og teoretiske utgangspunkt.

Ett perspektiv ser sosial struktur, i betydningen relasjoner mellom de posisjonene som aktørene befinner seg i, som det mest avgjørende for deres handlinger og for hvilke sosiale mønstre som tar form.

I Durkheims ånd er et annet perspektiv opptatt av såkalt kollektive representasjoner, det vil si av hvordan felles forståelsesmåter og meningsinnhold vokser frem og danner grunnlag for handling som igjen påvirker representasjonene.

Et tredje perspektiv er prinsipielt orientert mot individuelle valg som påvirkes av blant annet den enkeltes preferanser og situasjon.

Sosiologi i Norge

Selv om Eilert Sundt regnes som en pioner i norsk sosiologi, var det først etter andre verdenskrig at sosiologien ble et eget fagstudium ved norske universiteter. I 1949 ble Institutt for sosiologi etablert ved Universitetet i Oslo, med Sverre Holm som den første professor i faget.

Ved dette instituttet ble det utover i 1950-årene drevet faglig teoriutvikling og praktisk rettet forskning, men det var først i 1960-årene at sosiologiske perspektiver ble et tilbakevendende innslag i offentlig samfunnsdebatt. Etter hvert ble det opprettet sosiologiske institutter også ved de andre universitetene i Norge.

I dag finnes det sosiologer i en rekke offentlige og private institusjoner, og det foregår sosiologisk forskning og utredningsarbeid ved mange forskningsinstitutter, universiteter og høyskoler. En betydelig interesse for den norske sosiologien er knyttet til hvordan velferdsstaten bidrar til endringer i sosiale forhold, for eksempel når det gjelder sosial ulikhet.

Mye taler for at sosiologien har hatt en større innflytelse i norsk samfunnsliv i senere år enn hva som har vært tilfelle i de fleste andre europeiske land.

Sakset fra Store Norske leksikon.